

ELS ESTUDIS CLA

*Palas Atenea,
deessa grega
de la sabiduria.
(Escultura en bronze
del segle IV a.d Xt.)*

d o s s i e r

SSICS A GIRONA

La presència de les llengües clàssiques a la nostra societat ha sofert en els darrers anys els alts i baixos que es deriven de la gradual, però constant i irreversible, penetració de les innovacions tecnològiques que han anat imposant noves maneres i noves prioritats al procés evolutiu de la humanitat. Amb més o menys fortuna, però, i amb més o menys difusió, l'estudi i la influència dels clàssics llatins i grecs s'ha mantingut dins d'uns àmbits determinats.

Si fem una ullada a les darreres vicissituds de la llengua llatina dins de l'ensenyament secundari i dins de l'ensenyament universitari, i si passem la nostra mirada per les darreres creacions literàries, plàstiques o arquitectòniques, ens adonarem que ens trobem en un moment prou dolç. Són exemples ben concrets la novíssima inclusió de dos cursos de llatí obligatoris en el futur batxillerat de la branca d'Humanitats o la inclusió de la l'obligatorietat de cursar llengua i literatura llatines en qualsevol de les llicenciatures de Filologia, l'aparició recentíssima del *Diccionari Llatí-Català* dins la col·lecció de diccionaris de l'Enciclopèdia Catalana, i fins l'interès dels nostres escriptors per tractar temes relacionats amb el món greco-llatí. La creació del grup «Estudis Clàssics Girona», que es proposa de revitalitzar i difondre aquestes disciplines en el nostre entorn immediat n'és un altre bon exemple.

Aquesta presència constatable dels clàssics, ara i aquí, i la sempre desitjable projecció cap al futur, ens han empès a confeccionar el dossier que segueix, per tal de prendre consciència del nostre passat més proper i valorar la responsabilitat que representa la digna continuïtat del que ja ha estat. És amb aquest esperit que hem investigat en l'àmbit geogràfic més immediat i en el període de temps que ens ha precedit, a fi de resseguir les petjades dels latinistes i hel·lenistes gironins. És amb aquest esperit que hem elaborat els treballs que segueixen.

Els articles d'aquest dossier volen incidir en tres aspectes. En primer lloc calia emmarcar la presència de les llengües clàssiques dins del món educatiu, especialment a l'Ensenyament Secundari, ja que els estudis universitaris a Girona són molt recents; així, el treball que encapçala el recull repassa els diferents plans d'estudi en vigència des de la creació dels instituts d'Ensenya-

ment Mitjà i al llarg de la seva història. El recorregut per aquesta selva, quasi *inextricabilis*, ha estat explanat per Dolors Condom, experta coneixedora de la qüestió, i professora de moltes de les actuals generacions d'ensenyants. Només parcialment ens referim a la presència de les llengües clàssiques dins dels estudis eclesiàstics i ens proposem de dedicar-hi la nostra atenció en una altra oportunitat.

En segon lloc calia repertoriar els estudiosos i traductors que, nascuts a l'àrea geogràfica gironina, han fet la seva aportació dins del camp de la traducció, els uns, i dins del camp dels tractats, manuals i antologies els altres. Aquest segon aspecte ha estat estudiat en dos blocs diferenciats: jo mateixa m'he ocupat dels traductors i les seves traduccions, i Narcís Figueras ha confeccionat la nòmina d'estudiosos, erudits i/o divulgadors del món clàssic. Ambdós repertoris mantenen, a més dels geogràfics uns límits cronològics ben definits: abasten des dels inicis del segle XIX fins als nostres dies, però amb una restricció clara, ens hem limitat a aquells llatinistes o hel·lenistes que ja han traspassat l'horaciana *ultimam lineam rerum*. Deliberadament, a més, hem deixat un buit, entre aquests dos treballs tan limitats cronològicament i el darrer dels articles que representa la projecció en el futur. Així, s'han quedat al pap les referències a persones en plena activitat i a les seves obres, o bé les hem mencionat molt esbiaixadament. El darrer treball, doncs, signat pel professor Narcís Figueras, és molt més breu que els altres, és quasi una crònica de l'actualitat més immediata protagonitzada per la voluntat revitalitzadora i aglutinant del grup "Estudis Clàssics Girona", perquè aquest futur tot just l'estem començant a escriure dia a dia.

Finalment voldríem fer remarcar al lector que en treballs pioners com aquests la cobejada exhaustivitat rares vegades s'aconsegueix plenament i que lamentem no haver sabut reunir més dades d'alguns personatges que ens consta que haurien de figurar en aquest catàleg. Continuarem treballant, i ens sentirem satisfets si hem contribuït modestament a la difusió de l'obra d'uns gironins tan entusiasmats per les llengües clàssiques com els qui hem elaborat aquests fulls.

Mariàngela Vilallonga